Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága, a Díjbizottság javaslatára a Műemléki Világnap alkalmából

ICOMOS-díjjal tünteti ki

a soproni Múzeumnegyedet, a különböző korok rétegeinek harmonikus együttest eredményező megőrzéséért, az érzékeny, a kiemelkedő műemléki értékeket tiszteletben tartó építészeti és belsőépítészeti megoldások összességéért, a megkívánt funkció befogadásáért.

(fotó: Veöreös András)

Sopron középkori városmagjának egyik legkülönlegesebb együttese, a Tűztorony és a hozzá kapcsolódó Storno-, Tábornok- és Fabricius-ház műemléki helyreállítását az Országos Műemléki Felügyelőség végezte gondos kutatással, tervezéssel, kivitelezéssel és restaurálással. Ezek a munkák az 1960-as 70-es években készültek el, így aktuálissá vált újbóli felújításuk. Ezt nemcsak műszaki szempontok indokolták, hanem a használat is módosítása is szükségessé vált. Elsőnek a Tűztorony felújítása készült el a 21. század legelején funkcionális megújítással, majd húsz év elteltével került sor a főtéri házsorra.

Az eddig külön-külön működő, múzeumi funkciót betöltő három szomszédos épület integráltan újult meg, és egy intézménnyé vált. A város történelme, építészet- és kultúrtörténete szempontjából is kiemelkedő jelentőségű, évszázadok egymásra rétegződéséről tanúskodó épületek mostani műemléki helyreállítása, kiegészítése az épületek tűzfalainak átnyitásával átjárható térbeli képletet hozott létre. Az átnyitás noha szokatlan megoldásnak tűnik, esetünkben garanciája volt annak, hogy a középkori városmagon belül jelentős, téri szempontból is kibővült intézmény folytathassa működését, életet generálva mind az épületek belső tereibe, mind a Fő tér reprezentatív városi téralakulatába.

Szomorúan látva korunknak a II. világháború és a rendszerváltozás között megvalósult építészeti vagy éppen műemlékhelyreállítási eredményeinek pusztításait, a projekt egyik, ha nem legnagyobb érdeme a 80-as évek legelejére Sedlmayr János által tervezett elemek, a gyönyörű, ma is frissnek és erősnek ható vasbeton-kiegészítések megőrzése. A megtartott elemek és a most bekerült új, kortárs részletek szervesen integrálódnak a közösen alkotott dramaturgiai rendszerbe. A hangsúly a természetességen van: mintha – az amúgy térben közeli – jobb sorsú, épített örökségével jobban gazdálkodó országban látnánk mindezt megvalósulva.

A műemlékhelyreállítási megoldások profizmusa mellett az építészek magas színvonalon oldották meg az olyan – ezekben az esetekben mindig – ellentmondásos feladatokat is, mint amilyen az akadálymentesítés vagy a belső tér alkalmassá tétele a látogatóvezetés és rendezvényszervezés mai gyakorlatának. Ennek megfelelően fedték le üvegtetővel a Tábornok ház udvarát, és ugyancsak ide

helyezték el az akadálymentesítésre szolgáló lifttornyot. Mindez – no meg a kötelező gépészeti berendezések intelligens tetőbe rejtése – a kortárs építészeti kiegészítés fesztelen nagyvonalúságát éppúgy sugározza, mint a részletképzés jelen idejét. A belsőépítészeti részletek felnőnek az épített tér időbeliségéből és anyagiságából fakadó kisugárzásának erejéhez, akár a történeti részekről, akár az újakról beszélünk.

Kiemelendő a kooperatív tervezés folyamat különlegessége is: noha több építésziroda adott esetben eltérő felfogású építészei, belsőépítészei dolgoztak a komplexumon, mindez a végeredményen harmonikus, egyazon kitűzött cél mentén végigvitt építészeti gondolatok elvi megközelítéseiről és az azokhoz ragaszkodó megvalósításáról tanúskodik.

Stáblista:

Megbízó: Sopron MJV Önkormányzata

Tervező: Józsa Dávid (Archi-Doc Építész Iroda)

Kutató: Nemes András (Soproni Múzeum)

Kivitelező: Szabó és Társa Kft., Fész Zrt.

Műemlék-felügyelő: Tárkányi Sándor

(fotó: Kis Ádám, ÉKM)